

Henseender ønsker jeg, hvis Administrationen skal have den Tanke gennemført, der ligger i Loven, hvilket jeg, som et lille Mindretal her i Tinget, ikke tør udtale mig bestemt om, at vi da faa den udtrykt under en lidt anden Form. Hensigten bør udtrykkes lidt anderledes. Naar det nu af et æret Medlem (Berntsen) i Forbindelse med Forhandlingen om denne Lov er bragt paa Bane, hvad der er sket med Hensyn til Eksamen fordringen og Eksamensordningen, forekommer det mig ikke rigtigt, at det ærede Medlem skal staa uden Støtte for sin Betragtning. Det forekommer mig ikke rigtigt. Jeg havde ventet, at andre havde taget Ordet i denne Sag, at det ærede Medlems Udtalelser havde fundet Tilslutning fra forskellige Sider i Salen. Jeg vil imidlertid tillade mig her at benytte Lejligheden til at støtte det ærede Medlems Hovedbetragtning. Den ærede Minister siger, det er dygtige Forstandere og dygtige Lærere, der ere tilstede, men Faktum er dog, at indtil Halvdelen af deres Elever somme Steder ere gaaede rejst ved Eksamen. Hvordan kan det dog være, at saadanne dygtige Mænd nu i Aar ere blevne saa sjuske med deres Forretninger, eller med det Sæt Elever, som de have haft i de sidste 3 Aar, og som de have indstillet til Eksamen, at de have faat dem rejserede? Enten maa Skudsmaalet fra Ministeren ikke passe, eller der er kommet uventet nye Ting til, som have frembragt dette skandaløse Resultat. Med Hensyn her til siger nu Ministeren, at der er ikke stillet andre Fordringer, end der er i Overensstemmelse med Loven for Seminaristernes Uddannelse, ingen nye Fordringer. Nej, der er ikke taget nye Sag op, som stride mod vedkommende Lov, det har jeg ikke Tvivl om, men den vedkommende Lov kan aldrig andet end i det overfladiske og løse angive Fordringerne og nævne Fagene; de beskrives saa nærmere i den tilhørende Anordning og indføres gennem Aaringers Praksis, og jeg siger derfor, at vel er der ikke kommet nye Sag til, men de Sag, som have, ere paa en eksampelløs Maade blevne skærpede, uden at de kongelige Seminarier eller deres Lærere ere blevne varstøede om det i Forvejen. Det vidste vi, før Ministeren sagde os det. Jeg skal i den Henseende sige min Ros til den ærede foregaaende Talels (Berntsen). Ministeren har her, som for Resten meget ofte — det priser jeg ham for — sagt os klar Bæst; den ærede Minister har vedgaaet, at man uden at varstø vedkommende private og offentlige Lærestalter, der uddanne Elever, har sammenvirket sig, med disses Elever, ved at lade dem dumpe formedelst strænge Fordringer i Pædagogik og praktisk Færdighed, og det,

figer jeg, er at rette Smed for Bager. Det er den flætteste Maade, hvorpaa man kan ønske sig Fordringerne skærpede ved en Skolelærer eller enhver som helst anden Eksamen. Man siger det samme om Professorene eller om dem, som skulle sætte Stempel f. Eks. paa de danske Jurister. De kunne ikke skærpe Fordringerne, men de anvende Eksaminationen saaledes, at de vedkommende dumpe i hundredevis for at gøre dem bange for Eksamen. Jeg paastaar imidlertid ikke, det er sandt. Jeg tror, der er nogen Umødenhed med Hensyn til Forberedelserne, hvor man kan gaa op til Eksamen, og hvor ingen kan holdes tilbage derfra, men vore vel indøvede Institutioner, som gennem Aar have leveret dygtige Kontingenter til Lærerskuden, hvad enten de nu ere privat bestyrede eller offentlig bestyrede, have bevist, at de Elever, som de med deres Attest indstille til Eksamen, have i Reglen gjort deres Institutioner Ære, og derfor siger jeg, at naar der undergaar dem den Skæbne som i Aar, er der ikke handlet med den Sindighed, med den Omtanke og den Hensynsfuldhed fra Eksamenkommissionens Side, som Traditionen og Forholdene kræve. Som det er mig bekendt, indstille de kongelige Seminarier unge Mennesker med Forvisningen om endogsaa, at de kunne naa en pæn lste Karakter, og disse maa gaa fra Eksamen, ofte er det fattige Folk, der, som det er sagt, have tilsat ej blot deres egen sidste Hvid, men ogsaa den sidste Hvid, de kunne vente fra Slægt og Venner, for at naa dertil. De gaa med denne Attest fra et Skolelærerseminarium til en Eksamenkommission, og denne Eksamenkommission møder med sine egne forud fattede Meninge og lader dem uden at bryde sig om, hvorledes deres Foræggere i Kommissionen have taget denne Sag, uden nogen som helst Forberedelse, falde ofte paa rene selvblavede Petitesjer. Der er sket disse unge Mennesker en blodig Uret, og hvad enten Skylden ligger hos Ministeren eller hos Eksamenkommissionen, eller hvor den ligger er det rigtigt, skarpt at paatale det her, da det er bragt i Forbindelse med dette Lovforslag. Nu er der iøvrigt ogsaa en Ting, som giver mig Anledning til at omtale det her, og det er, at jeg tror, at dette nye System, som jeg hørte forgode paa Skolelærermødet i Sommer, og som jeg veed, at Regeringens Konsulent og Ministeren selv er saa særlig indtaget i, nemlig den Bægt, de lægge paa Pædagogikken og praktisk Færdighed paa det Trin af Læruddannelsen, hvor man staa og skal tage Eksamen, dette System er i mine Dine forkert. Det er noget doktrinært noget, som, hvis det skal spille en særlig Rolle baade